

Sygn. akt IX U 623/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2014 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Łącka
Protokolant:	Joanna Metera

przy udziale:./.

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2014 r. w Rybniku

sprawy z odwołania W. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 3 lipca 2012 r. Znak E- (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do przeliczenia świadczenia ubezpieczonego ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 91,05 % poczynając od dnia 23 lutego 2010r.**
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu wynagrodzenie w kwocie 240 złotych (dwieście czterdzieści złotych 00/100) oraz 55,20 złotych (pięćdziesiąt pięć złotych 20/100) tytułem podatku VAT.**

Sędzia

Sygn. akt: IX U 623/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03.07.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu W. B. (B.) ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury, albowiem wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony według wszystkich wariantów jest niższy od poprzednio ustalonego, który wynosi 43,38%.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany poprzez ponowne ustalenie wysokości emerytury poprzez przyjęcie najkorzystniejszego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z uwzględnieniem wwpw z lat 1985 i 1986.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji

W dniu 23 lutego 2010r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem Rp-7 z dnia 16.11.2006r. wystawionego przez (...) SA Centrala Biuro Zarządu Archiwum (...) w W. obejmującego wynagrodzenie za lata 1985 w wysokości 35.418 zł i 1986 w wysokości 140.467 zł.

Oddział ZUS decyzją z dnia 29.03.2010r. odmówił ponownego przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia z uwagi na fakt, iż dotychczasowy wwpw był korzystniejszy dla ubezpieczonego. Decyzją z dnia 29.07.2010r. organ rentowy ponownie odmówił ustalenia wysokości świadczenia, ponieważ ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów potwierdzających wysokość wynagrodzenia. Kolejną decyzją z dnia 30.11.2010r. ZUS odmówił ubezpieczonemu zaliczenia do stażu pracy okresów zatrudnienia od 15.01.1963r. do 28.02.1963r., od 31.10.1963r. do 19.06.1965r., od 02.07.1970r. do 07.11.1972r., doliczenia dniówek półtora krotnych w okresie od 2.07.1970r. do 7.11.1972r., ponieważ okresy te były już zaliczone, a ostatni okres z przelicznikiem 1,8%.

Ubezpieczony zaskarżył powyższe decyzje z dnia 29.03.2010r., z dnia 29.07.2010r. oraz z dnia 30.11.2010r.

Tutejszy Sąd wyrokiem z dnia 5 lipca 2011r. w sprawie IXU 1574/10 oddalił odwołanie ubezpieczonego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2012r. uchylił zaskarżony wyrok i poprzedzające go decyzje organu rentowego z dnia 29.03.2010r. i 29.07.2010r. przekazując sprawę do ponownego rozpoznania ZUS O/R., oddalając apelację ubezpieczonego w pozostałej części. Sąd Apelacyjny oddalił apelację w zakresie objętym decyzją z dnia 30.11.2010r., natomiast uwzględnił apelację w części dotyczącej zarzutu nietrafności rozstrzygnięcia Sądu o oddaleniu odwołań od decyzji z dnia 29.03.2010r. i z dnia 29.07.2010r., odmawiających ubezpieczonemu ponownego ustalenia wysokości emerytury w oparciu o zasady określone w art.111 ustawy emerytalnej.

Rozpoznając ponownie wniosek ubezpieczonego Oddział ZUS wydał zaskarżoną decyzję z 03.07.2012r. opisaną na wstępie.

Wyrokiem z dnia 12.12.2012r. sygn. IXU 1225/12 tutejszy Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji jako bezzasadne. W uzasadnieniu wskazał, iż dla rozstrzygnięcia sprawy konieczne było przeliczenie wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego w oparciu o wariant obliczeniowy z art.111 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach, a z uwagi na to, iż występują rozbieżności w ustaleniu faktycznych zarobków ubezpieczonego w 1985 r. i 1986 r. konieczne jest wyjaśnienie ich przyczyn poprzez wgląd do dokumentacji płacowej byłego pracodawcy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dysponując zaświadczeniem wystawionym przez pracodawcę w 1987 r. – (...) zaświadczający o zarobkach ubezpieczonego w okresie od 15.10.1985 r. do 29.10.1986 r., kiedy to łączny zarobek za 1985 r. wyniósł 30.283,18 zł a w 1986 r. – 90.316,95 zł oraz zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 16.11.2006 r. sporządzonym przez (...) SA Centrala Biuro Zarządu Archiwum (...) w W. zaświadczające, iż zarobek ubezpieczonego w 1985 r. wyniósł 35.418 zł i w 1986 r. 140.467 zł zobowiązał ten ostatni podmiot do przesłania dokumentacji płacowej ubezpieczonego na co (...) SA Centrala – Biuro Zarządu Archiwum (...) w W. anulowało zaświadczenie z 16.11.2006 r. i przyjął, iż prawidłowe jest zaświadczenie wystawione w 1987r. Sąd ostatecznie uznał, iż prawidłowe jest zaświadczenie wystawione przez pracodawcę w 1987 r., albowiem dokumentacja płacowa nie jest prawidłowo sporządzona, zaświadczenie na podstawie niekompletnej dokumentacji zostało sporządzone przez archiwum, natomiast zaświadczenie w 1987 r. sporządzone zostało przez pracodawcę, który posiadał wówczas kompletną dokumentację niezbędną do prawidłowego wyliczenia wynagrodzenia i wystawił Rp-7 prawidłowo. Przyjmując zatem wynagrodzenie, które zawiera zaświadczenie pracodawcy z 1987r.Sąd stwierdził, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru dotychczas wyliczony 43,38 % był wyższy od wskaźnika wysokości podstawy wymiaru

wyliczonego zgodnie z brzmieniem art. 111 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i w konsekwencji oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik ubezpieczonego zarzucając naruszenie art.233 kpc poprzez brak prawidłowego przyjęcia okresów zatrudnienia ubezpieczonego, co miało istotny wpływ na obliczenie podstawy wysokości emerytury ubezpieczonego. Z kolei ubezpieczony w złożonym przez siebie piśmie procesowym domagał się obliczenia jego emerytury z uwzględnieniem średnich zarobków rocznych górników dołowych uwagi na rozbieżności w obliczeniach zarobków za lata 1985 i 1986, wnosząc jednocześnie o dopuszczenie dowodu z akt osobowych.

Rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny stwierdził, iż zarówno apelacja jak i żądanie uchylenia zaskarżonego wyroku są uzasadnione, albowiem, aby rozpoznać istotę sprawy należało przeprowadzić od początku całe postępowanie dowodowe. Jak wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 17.12.2013r. III AUa 567/13, Sąd I instancji w pierwszej kolejności winien był zwrócić się do (...) o dokumentację, na podstawie której wystawiono zaświadczenie z 2006r., ponieważ kwestia oceny prawidłowości, rzetelności i wiarygodności tej dokumentacji winna być przedmiotem oceny Sądu w toku postępowania, a nie przedmiotem oceny przez pracownika podmiotu wystawiającego zaświadczenie w 2006r., na czym Sąd I instancji poprzestał.

Sąd Apelacyjny ponadto podkreślił i wskazał, iż fakt ten sygnalizował również ubezpieczony w toku postępowania, że Sąd I instancji powinien był zbadać cały okres podlegania ubezpieczeniom społecznym, bo ubezpieczonemu w istocie chodziło o wysokość emerytury z uwzględnieniem wwpw, na co wpływ miał zarówno wwpw z lat 1985 i 1986, co do którego istnieją niewyjaśnione rozbieżności, a także zarobki, które ubezpieczony osiągał przy pracy pod ziemią. Wprawdzie, zdaniem Sądu Apelacyjnego, ubezpieczony posiada za krótki okres pracy pod ziemią do uzyskania emerytury górniczej, jednak okres ten jest na tyle istotny, że mając na uwadze stanowisko pracy pod ziemią i przeliczniki pracy górniczej można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że ubezpieczony osiągnął średnie wynagrodzenie krajowe w tym okresie. Wprawdzie ubezpieczony nie dysponuje w tym zakresie dokumentacją płacową, jednak możliwe jest ustalenie charakteru i zakresu pracy ubezpieczonego, a tym samym- przez uwzględnienie obowiązujących w spornym okresie przepisów płacowych i wynagrodzeń dla danego stanowiska pracy możliwe jest ustalenie wysokości wynagrodzenia minimalnego dla konkretnego stanowiska pracy i w konsekwencji ustalenie wwpw w drodze opinii biegłego.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony W. B. urodził się w dniu (...)

Od dnia 23.04.1996r. uprawniony jest emerytury, wcześniej pobierał rentę trzeciej grupy inwalidzkiej.

Pracę zawodową rozpoczął w 1958r. od zatrudnienia w KWK (...) i od razu trafił do pracy pod ziemią jako ładowacz. Potem pracował w innych kopalniach, tj. KWK (...), M., J., M., wszystko to była praca pod ziemią. W końcu udało mu się znaleźć wszystkie zaświadczenia, świadectwa pracy, które dołączył do akt rentowych. Organ rentowy uwzględnił cały wykazany staż pracy ubezpieczonego. W czerwcu 1976r. został wcielony do wojska. Wówczas pracował w KWK (...). Pracowałem też w KWK (...), B.. Potem ukończył kurs spawacza i poszedłem do pracy na kolei jako spawacz. W 1985r. zachorował, a w 1986r. poszedł na rentę. ZUS zaliczył mu okresy pracy pod ziemią z przelicznikami za te okresy, które udało mu się udowodnić w postaci zaświadczeń o dniówkach. Jeżeli chodzi o staż pracy i o przeliczniki ubezpieczony nie wnosił żadnych zastrzeżeń. Ubezpieczony przypominał sobie, że na KWK (...) dużo zarabiał – około 4.000 zł. W KWK (...) również zarabiał dużo, bo 17.000 zł ale stamtąd odszedł bo chciał wykonywać lżejszą pracę. Nie zachowała mi się legitymacja ubezpieczeniowa z tamtego okresu, nie domagał się też by mu wpisywano wysokość zarobków z tamtych czasów, kiedy pracował pod ziemią. Uważa, że powinno mu się za okresy pracy w kopalni policzyć średnie zarobki górników w Polsce w tamtych czasach, bo takie dane były podawane przez urząd statystyczny. W KWK (...) odrabiał wojska. Ma skończone tylko 7 klas szkoły podstawowej. Pracował w pewnych okresach jako górnik strzałowy. Po przejściu na rentę, a później na emeryturę, nigdzie nie pracował.

Dowód : akta rentowe ubezpieczonego, akta osobowych z okresów jego zatrudnienia w KWK (...), KWK (...), KWK (...), KWK (...), Przedsiębiorstwie (...) w B., (...) w Ż., Nadleśnictwie W.-Leśnictwo R., w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), KWK (...), KWK (...) oraz z dokumentacji placowej tj. karty zarobkowej z okresu zatrudnienia ubezpieczonego (...) w Ż. w 1979r., zeznania ubezpieczonego (k121-122 a.s.).

W celu ustalenia w sposób najbardziej korzystny wysokości pobieranej przez ubezpieczonego emerytury z uwzględnieniem przychodów jakie uzyskiwał z tytułu zatrudnienia w KWK (...), KWK (...), KWK (...), KWK (...), KWK (...), KWK (...), Przedsiębiorstwie (...) w B., (...) w Ż., Nadleśnictwie W., (...), (...) oraz w innych zakładach pracy, z których zostało przedłożone zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, w oparciu o dokumentację znajdującą się w aktach rentowych dotyczącą uzyskiwanych zarobków, a także w oparciu o dokumentację nadesłaną do akt sprawy, w oparciu o akta osobowe zawierające informację o zasadach wynagradzania, stawkach wynagradzania oraz w oparciu o uregulowania placowe obowiązujące w okresach poszczególnych zatrudnień ubezpieczonego w dwóch wersjach: w I wersji: w oparciu o powyższe dokumenty oraz w II wersji: przy przyjęciu, że w okresach pracy pod ziemią ubezpieczony osiągał co najmniej średnie krajowe wynagrodzenie wówczas obowiązujące, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego.

Biegła wydała opinię po analizie akt sądowych, akt osobowych z powyższych zakładów pracy, akt emerytalnych organu rentowego uwzględniając treść obowiązujących w tych okresach przepisów placowych. Na tej podstawie, obliczyła maksymalny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o art.111 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS tj. z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z okresu 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o rentę w pierwszej wersji wynoszący 91,05%, a w drugiej wersji 80,82%. Powyższe wskaźniki biegła obliczyła jako średnia arytmetyczna stosunku podstaw wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za lata 1969-1978.

Dowód: opinia biegłej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego mgr H. P. z dnia 07.08.2014r. (k.147-197a.s.) oraz opinia uzupełniająca z dnia 21.09.2014r. (k.223-230).

Strony zgodziły się z wyliczeniami wskaźnika wysokości podstawy wymiaru. Ostatecznie nie kwestionowały opinii biegłej.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący, kompletny i spójny przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do wysokości emerytury ubezpieczonego, przy uwzględnieniu przychodów jakie ubezpieczony uzyskiwał z tytułu swojego zatrudnienia w KWK (...), KWK (...), KWK (...), KWK (...), KWK (...), KWK (...), Przedsiębiorstwie (...) w B., (...) w Ż., Nadleśnictwie W., (...), (...) oraz w innych zakładach pracy w szczególności z tytułu zatrudnienia pod ziemią. Przy czym ubezpieczony wnioskował o przyjęcie, że w okresach pracy pod ziemią uzyskiwał co najmniej średnie krajowe wynagrodzenie wówczas obowiązujące.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe w sprawie pozwoliło na ustalenie wynagrodzenia ubezpieczonego za sporne okresy w wysokościach jak w opinii biegłej oraz wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury na poziomie 91,05%. Wskaźnik ten okazał się wyższy niż ustalony przez biegłą wskaźnik w wersji II, czyli przy uwzględnieniu żądań ubezpieczonego dotyczących przyjęcia średnich wynagrodzeń górników.

Sąd w pełni podzielił w tym zakresie opinię biegłej z zakresu emerytur, rent i kapitału początkowego uznając ją za w pełni przekonującą jako wydaną w oparciu o fachową wiedzę, na podstawie przepisów prawa w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz obowiązujących w spornym okresie przepisów placowych a także wydaną na podstawie obszernej dokumentacji z akt osobowych ubezpieczonego.

Opinię tę ostatecznie podzieliły strony postępowania.

Zgodnie z treścią art.111 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Mając powyższe na uwadze Sąd w pkt. 1 wyroku, z mocy art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązał organ rentowy do przeliczenia emerytury ubezpieczonego z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 91,05% poczynając od daty złożenia wniosku tj. od dnia 23.02.2010r.

Orzekając o dacie początkowej przeliczenia świadczenia Sąd miał na uwadze, iż zaskarżona decyzja została wydana w wykonaniu pkt. I Sądu Apelacyjnego z dnia 12.04.2012r., zaś uchylone dwie decyzje z dnia 29.03.2010r. i 29.07.2010r. były wydane w rozpoznaniu dwóch wniosków, z który pierwszy został złożony w dniu 23.02.2010r., a także fakt, iż pomimo braku precyzyjnych sformułowań tych wniosków intencją ubezpieczonego od początku było uzyskanie wyższej emerytury i przeliczenie jej z wyższym wskaźnikiem. Zdaniem Sądu jeżeli istniały ze strony organu rentowego wątpliwości co powyższemu, należało wezwać ubezpieczonego o sprecyzowanie wniosku.

W punkcie 2 wyroku Sąd podstawie art. 98 kpc Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego koszty zastępstwa procesowego z uwzględnieniem kosztów postępowania przed sądem pierwszej instancji oraz Sądem Apelacyjnym w stawce minimalnej wynikającej z przepisu § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.04.2012 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.... (Dz.U Nr 163 poz. 1348 ze zm.).

Sędzia